

Stine Bosse: øget konkurrence i ngo-sektoren vil føre til flere fusioner

Fondsmodellen er en god virksomhedsform for en moderne ngo, mener formand for PlanBørnefonden, Stine Bosse. Hun stod selv i spidsen for fusionen mellem Plan og Børnefonden og forudser, at der vil komme flere af den slags fusioner fremover – også selvom det kræver benarbejde at gennemføre. Presset på ngo-sektoren stiger, og den skal derfor i højere grad bevise sit værd gennem effektivitet, gennemsigtighed, dokumentation og international slagkraft. Danmarks Fonde har talt med Stine Bosse om kunsten at lægge to fonde sammen i arbejdet for at gøre verden til et bedre sted.

Af

Kat. Sekjær

-

19. FEBRUAR 2019

<https://danmarksfonde.dk/branche/indsamlende-fonde/stine-bosse-oeget-konkurrence-i-ngo-sektoren-vil-foere-til-flere-fusioner/>

"Det, vi kan i vores del af verden, som handler om ligebehandling, mindretalsbeskyttelse og demokrati, har vi ikke fået af Gud. Det har vi selv skabt, og det skal vi hjælpe andre til også at kunne gøre," siger Stine Bosse, formand for PlanBørnefonden.

Da Plan International og Børnefonden fusionerede sidste år, skete det efter moden overvejelse. Baggrunden for at gøre det, går faktisk flere år tilbage, fortæller Stine Bosse, formand for PlanBørnefonden, der i dag er Danmarks største privatfinansierede børnerettighedsorganisation:

"Jeg kommer fra en verden, hvor man kigger meget på den slags ting – at her er to organisationer, der ligner hinanden umådelig meget. Og hvis man lægger dem sammen, kan man både opnå synergier i arbejdet og få penge gjort fri fra administration. Der skal ikke meget til at regne ud, at man kan spare penge, som i stedet kan bruges mere målrettet," siger hun.

Advocacy får større vægt

Fordelene ved fusionen af de to store udviklingsorganisationer ender to steder: Dels hos modtagerlandene, hvor PlanBørnefonden udfører udviklingsarbejde, og dels i *advocacy* internationalt, hvor man forsøger at påvirke samme landes

regeringer og beslutningstagere, så udviklingsarbejdet bliver bæredygtigt og fremtidssikret.

Stine Bosse forklarer, at advocacy-delen generelt har fået større vægt for ngo'er, fordi vigtigheden af langsigtede strategier og inddragelse af lokalbefolkningen er blevet klarere. Det er ikke nok at udføre nødhjælpsarbejde, hvis ikke der er en samfundsstruktur, der kan opretholde og videreføre det arbejde, en nødhjælpsorganisation har sat i værk.

Hos PlanBørnefonden er et hovedfokus pigers rettigheder – et aspekt, som bliver tænkt ind i de udviklingsprogrammer, fonden laver:

“Vi arbejder med *girls rights* og har fokus på barnebrude, demokrati og oplysning. Vi arbejder for, at piger gerne må sige noget, gerne må have en indkomst og også kan beholde de penge, de tjener. Det er en side af udviklingsarbejdet, som vi er meget optagede af, og som man kan kalde den værdipolitiske side. Vi er stadig on the ground og laver klassisk udviklingsarbejde, men vi har altså også blik for, at der *skal* noget til på advocacy-delen,” siger Stine Bosse.

Vigtigheden af at få magthavere og beslutningstagere med i udviklingsarbejdet blev især klart for Stine Bosse, da hun sad som advokat for FN's Millennium Development Goals, fortæller hun:

“Der rejste jeg en del rundt i Afrika, og når jeg mødte lokalbefolkningen, sagde de som noget af det første: ‘Det er meget godt, at I hjælper med økonomi, men I skal stille krav til vores politikere, så vi kan skabe et sundt samfund.’ Så når vi arbejder med *girls rights*, sørger vi selvfølgelig for også at tage kontakt til for

eksempel en progressiv borgmester, plus at vi har et internationalt apparat i ryggen og en lang række virksomheder, der lytter til os.”

Med kombinationen af langsigtede, bæredygtige udviklingsprogrammer og værdipolitisk arbejde, har PlanBørnefonden både vægt bag ordene og kræfter til at handle på dem.

Når konkurrenter bliver kollegaer

Selvom den formelle del af fusionen er gået overvejende hurtigt, tager det længere tid at få to stærke og konkurrerende udviklingsorganisationer til at skabe en fælles kultur internt. Den del af en fusion er en proces, som ikke kan planlægges, kun hjælpes på vej, forklarer Stine Bosse:

“Det ville være løgn at sige, at der ikke har været udfordringer, når man sammenlægger to organisationer. Den daglige ledelse har været hurtig til at samle op på strategier, men der er en art fatigue, når man i hver organisation i mange år har været overbevist om, at Plan eller Børnefonden er det *eneste* rigtige – og så kommer ledelsen og siger, at ‘nu skal I slås sammen’. Man skal huske på, at de mennesker, der arbejder her, er altså virkelig ildsjæle. Det er deres hjerteblood, de lægger i deres arbejde.”

Selvom der er udfordringer ved at fusionere, mener Stine Bosse alligevel, at man vil se flere af den slags sammenlægninger i ngo-sektoren i takt med at konkurrencen om midler til gode formål stiger:

“Det er jeg meget overbevist om, at man vil. Ngo-sektoren er lidt presset af flere grunde. Det ene sker på en sund baggrund, fordi antallet af fattige er faldet. Faktisk er 800 millioner mennesker på verdensplan kommet ud af ekstrem fattigdom, primært i Kina og Indien – og det er den anden side af

historien om, at fabrikker er flyttet til Asien. En anden grund til at ngo'erne bliver presset, er, at især Afrika men også Indien og Sydamerika har brug for særlig opmærksomhed. Og der skal man være obs på, når nogle begynder at sige; 'nu er det nok gået over dér, og nu må vi fokusere på vores egne lande',” siger Bosse, der i samme åndedrag understreger vigtigheden af, at ngo-sektoren arbejder for at blive mere effektiv og gennemsigtig:

“Den skal kunne dokumentere sin *impact*. Kravene til ngo'er er blevet skarpere, samtidig med at der ligger nogle kæmpe udfordringer og venter. Vi skal vise, at vi gør arbejdet effektivt og rationelt.”

Fondsmodellen er rigtig god

Efter at Plan og Børnefonden havde haft de første samtaler om, hvorvidt det var en god ide at fusionere, skulle man se på, hvordan det så ud rent juridisk. Det er nemlig ikke alene fondenes beslutning, om de kan slå pjalterne sammen – det kræver Civilstyrelsens tilladelse.

Efter Civilstyrelsens praksis kan fusion af fonde ske, såfremt fondene har lignende eller enslydende formål, og hvis fondene hver især har eksisteret i mere end 10 år. Det er en betingelse, at der ikke sker ændring af de oprindelige formål:

“Vi blev meget glade, da vi lagde vores formålsparagraffer ved siden af hinanden – for de var næsten enslydende. Selvom vores advokat sagde, at det umiddelbart så fint ud, havde vi indlagt en relativt lang proces i Civilstyrelsen, men der var faktisk en meget stor lydhørhed fra myndighedernes side,” fortæller Stine Bosse, der kun har ros i dén forbindelse:

“Der var ingen træghed eller langsommelighed eller kommunikationsproblemer. Vi fik i den grad en hurtig og en ordentlig behandling.”

At fondskonstruktionen er en velegnet virksomhedsform for en moderne, professionel ngo, er hun ikke i tvivl om:

“Formen er rigtig god. Alle de rammer, der er om den her organisationsform, er gode, hvis man opfører sig ordentligt. Jeg synes ikke, rammerne er snævre, for der skal jo være en kontrol med det, fondene gør. Der er en grund til, at de her fonde er lavet, som de er i sin tid. Jeg er ikke så bange for de regler, eller for at området er reguleret. Tværtimod. Jeg synes, det er helt ok – særligt fordi der for eksempel er store skattemæssige fordele ved det at være en fond,” siger Stine Bosse.

Hvorfor netop PlanBørnefonden?

De personlige fordele af at arbejde frivilligt som formand for PlanBørnefonden, skal findes et helt andet sted. Det gør Stine Bosse, fordi hun, som hun selv formulerer det, nok er et socialt indigneret menneske:

“Der er stadig meget, der skal ændres for at opnå mere lige livsvilkår i verden,” siger hun og tilføjer, at så længe der er mennesker, som lever i så ekstrem fattigdom, er det ikke menneskeværdigt. Det kan man ikke lukke øjnene for:

“De af os, der kan eller vil, skal række hånden ud – ikke nedladende, men lige ud. For nylig besøgte jeg et slumområde i Kampala, og man skal ikke være der mere end fem minutter for at se, at det er af en forfatning, som gør, at vi er *nødt* til at være der. Vi skal være der med udviklingshjælp og med holdninger. Det, vi kan i vores del af verden, som handler om ligebehandling,

mindretalsbeskyttelse og demokrati, har vi ikke fået af Gud. Det har vi selv skabt, og det skal vi hjælpe andre til også at kunne gøre.”